

Lägesrapport 2013-08-27

SKOLA
FÖR HÅLLBAR
UTVECKLING

Piteå Kommuns uppdrag och fokusområden

Piteå Kommun har antagit fyra fokusområden.

- Gemensamt ansvar för ökad befolkning
- Jobb och tillväxt ger framtidstro
- En god miljö för nästa generation
- Ett gott värdskap stärker den goda bilden av Piteå

Fokusområdena utvecklas ytterligare i Piteås Klimat och energiplan, i planen finns också konkreta mål för alla kommunala förvaltningar. Uppdraget till Barn och utbildningsnämnden är att:

Hälften av Piteås skolor och förskolor ska ha fått utmärkelsen "Skola för hållbar utveckling" 2014 och resterande skolor och förskolor ska ha fått utmärkelsen 2020.

Förberedelser och insatser 2012/2013

För att kunna nå uppsatt mål skapades hösten 2012 en referensgrupp och en projektgrupp med ansvar för planering och genomförande av satsningen på "Skola för hållbar utveckling".

I referensgruppen fanns för- och grundskolecheferna samt kommundoktorand och representanter för skola och förskola.

Projektgruppen bestod av Heli Villanen (Kommundoktorand), Stefan Bergmark (Naturskolan) och Fredrik Marklund (samordnare energiprojektet Smart & Förnybart).

Utbildning av rektorer och förskolechefer

Våren 2013 genomfördes två utbildningsdagar med rektorer och förskolechefer. Syftet var att ge en bred bild av vad Skola för hållbar utveckling innebär och vilka erfarenheter andra kommuner har gjort. Medverkande på dessa utbildningsdagar var bl.a. Carl Lindberg (UNESCO m.fl) Per.Olof Ottosson (Skolverket) Bo Kramsjö (Den Globala skolan) och Erika Åberg (Umeå kommun)

Pilotområde Infjärden

Infjärdens skolor och förskolor har under perioden september 2011- september 2013 ingått i projektet Smart & Förnybart, ett energiprojekt med finansiering från energimyndigheten. Tidigt blev det klart att mycket av de aktiviteter och den kompetenstillförsel som kom skolorna till del genom projektet, kunde användas i ansökan om utmärkelsen Skola för hållbar utveckling.

Samtliga skolledare i Infjärden satte samman sina egna utvecklingsgrupper med fokus på att lyfta hållbarhetsfrågorna i det systematiska kvalitetsarbetet, samt författa en ansökan om Skola för hållbar utveckling.

Arbetet med utvecklingsgrupperna skedde i tre faser.

1. Kartläggning av befintligt hållbarhetsarbete, fortbildning, kontakter med omvärlden etc.
2. Formulering, förankring och framskrivning av egna mål.
 - a. Utgångspunkt för diskussionerna var en rangordning av strålarna på Skolverkets "sol"
 - b. Under resans gång så hölls sex träffar med "Gröna Tråden" gruppen där alla skolor och förskolor ingick. Målet var att skapa en sammanhållen plan som alla

medverkande skulle följa. Den Gröna Tråden är ett gemensamt mål i ansökan om SFHU för alla skolor och förskolor i Infjärdens

3. Skrivande av ansökan. Rektor tillsammans med en mindre arbetsgrupp. Samordnare fungerade som bollplank.

I samtliga steg fanns projektsamordaren för Smart & Förnybart (Fredrik) med i processen. Rektor/förskolechef tog det slutgiltiga ansvaret för inskickande av ansökan

Beviljade ansökningar

Det senaste tillskottet i raden av utmärkta skolor/ förskolor, är Infjärdens förskoleområde som fick sin utmärkelse i början av augusti 2013.

I dagsläget har följande skolor och förskolor fått utmärkelsen Skola för hållbar utveckling.

Skolor:

Långskataskolan
(2008, förnyad 2011)

Sjulnässkolan (2013)

Böle skola (2013)

Lillpite skola (2013)

Svensby skola (2013)

Förskolor:

Ostronet (2008, förnyad 2011)

Ankaret (2008, förnyad 2011)

Infjärdens förskolor, sammanlagt 10 avdelningar (2013)

Inleder process för utmärkelsen 2013/2014

Norrjärdens
förskoleområde

Porsnäs skola

Backeskolan

Piteå Centrala

förskoleområde

Björklundaskolan

Kullenskolan

Solanderskolan 4-9

Öjebyn förskolor

Rosvik

Sjulsmark

Pitholmsskolan

Strömnäs skolenhet

Hortlax skola

Norrbyaskolan

Inleder process för utmärkelsen 2014/2015

Bergsvikens
förskoleområde: Röda
huset, Krumeluren,
Gula längan (15)

Backgårdskolan

Klubbgården
skolenheter
Tallbacka
Mellangård
Munksunds skolenhet
Normalmskolan (15)
Strömnäs
förskoleområde (15)
Jävre och Blåsmark
förskolor/skolor
Klubbgården/Munksund
fsk.område (15)

Christinaskolan 7-9
Backen/Långskata
förskoleområde: Solen
och Trädgården
Bergsviken
Rönnskolan
Strömnäs
förskoleenhet

Tidsplan för Strömbackaskolan är ännu inte fastställd.

Uppstart höstterminen 2013

Från och med höstterminen 2013 arbetar Stefan Bergmark och Fredrik Marklund på var sin halvtidstjänst som samordnare av Skola för hållbar utveckling. Uppdraget är att hjälpa skolledare och personal i arbetet med Skola för hållbar utveckling. Det innebär allt från att hålla introduktionsföreläsningar och arrangera central fortbildning till att delta i processen med ansökan och kvalitetsarbete ute på skolorna och förskolorna.

Kickoff

Den 13 augusti 2013 så inleddes officiellt kommunens satsning på Skola för hållbar utveckling. Avsparken hölls på Piteå Havsbad med en föreläsning av Staffan Landin från Gapminder, medverkade gjorde också kommunalråd Helena Stenberg. Totalt deltog ca 600 pedagoger.

RR am MÖ

Introduktionsföreläsningar

Det första steget i en skola/ förskolas arbete med Skola för hållbar utveckling, är att bjuda in oss samordnare för en introduktionsföreläsning. Föreläsningen fokuserar på olika aspekter av hållbarhet och hur ansökningsförfarandet ser ut.

Följande skolor/ förskolor har påbörjat sitt arbete med ansökan och tagit del av introduktionsföreläsningen:

- Pitholm 7-9,
- Munksunds skola
- Rosviksskolan
- Sjulsmark
- Norrfjärdens förskoleområde.
- Infjärdens skolor och förskolor*

*Under 2012 hölls introduktionsföreläsningar inom ramen för projektet Smart & Förnybart, för all personal i Infjärdens skolor och förskolor.

Processtöd/ handledning

Hittills i höst har vi samordnare handlett utvecklingsgruppen i Norrfjärdens förskoleområde i deras process med ansökan, och inom kort kommer flera skolor och förskolor att påbörja sitt arbete. När det gäller stöd till förskolor och fritids så har vi haft en träff med kommunens pedagogistor där vi diskuterat hur de kan bidra med sitt kunnande i processen med ansökan.

För oss är det centralt att arbetet med hållbar utveckling blir långsiktigt och realistiskt i förhållande till verksamheten i övrigt. För pedagoger och rektorer/ förskolechefer betonar vi att hållbar utveckling ska vara en naturlig del i skolan/förskolan och att hållbarhetsarbetet bör vara en del av det systematiska kvalitetsarbetet.

En annan viktig del i processen är att verksamheten själv hittar sina utvecklingsmål och att de målen bygger på frågor som pedagogerna tycker är angelägna, då ökar chanserna för ett varaktigt resultat.

Föreläsningar och nätverkande

För att kunna erbjuda stöd och kompetensutveckling inom flera olika områden kommer vi under läsåret 2013/2014 att erbjuda föreläsningar för pedagoger skola och förskola. Föreläsningarna spänner över allt från Fairtrade och energikällor till hållbar jämställdhet. Deltagandet i dessa föreläsningar är frivilligt och utgår från vilka frågor skolorna/ förskolorna valt att utveckla.

För att kunna ge ytterligare stöd till de skolor och förskolor som arbetar med ansökan, så försöker vi skapa ett nätverk med personer i kommunen som på olika sätt kan hjälpa till i arbetet med ansökan. Exempel på sådana personer är kommunens samhällsutvecklare, hälsostrateg, PIREVA, Reprisen, energirådgivare, jämställdhetsstrateg m.fl.

Information

Vi använder oss av webbplatsen www.smartfonybart.se för att lägga ut aktuell information och dokumentation till pedagogerna. Hur webbplatsen kommer att utformas avgörs av huruvida Smart & Förnybart beviljas en förlängning. Det kan alltså bli aktuellt att byta namn och till viss del inriktning på webbplatsen.

Utmärkelsen

Vi vill understryka att utmärkelsen är slutpunkten för arbetet med ansökan men förhoppningsvis bara startpunkten på ett eget långsiktigt hållbarhetsarbete.

Fredrik Marklund och Stefan Bergmark

Samordnare Skola för hållbar utveckling.